

T.C. TİCARET BAKANLIĞI KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ ŞUBAT 2025

Ülkemizde kooperatifler genellikle faaliyet alanlarına göre sınıflandırılmaktadır. Halen, Bakanlığımız görev alanında **34**, Tarım ve Orman Bakanlığı görev alanında **5** ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı görev alanında **5** olmak üzere toplam **44** türde kooperatif bulunmaktadır.

Ülkemizde faal ve faal olmayan, **49.040** kooperatif, **325 birlik**, **14 merkez birlik** ve **1 Türkiye Milli Kooperatifler Birliği** bulunmaktadır. Mevcut durumda Kooperatif Bilgi Sistemine (KOOPBİS) kayıtlı ortak sayısı 4.521.632'dir.

Bakanlığımız görev alanındaki faal ve faal olmayan kooperatiflerin toplam verilerine bakıldığında;

Tablo-1 Kooperatif Verileri (Ticaret Bakanlığı)

Kooperatif sayısı	11.580
Kooperatif Birlik sayısı	91
Kooperatif Merkez Birlik sayısı	3
Kooperatif Milli Birlik sayısı	1
Birliklere ortak kooperatif sayısı	1.727
Kooperatif ortak sayısı	1.845.790

Bakanlığımız görev alanındaki sadece faal olan kooperatiflerin verilerine bakıldığında;

Tablo-2 Faal Kooperatif Verileri (Ticaret Bakanlığı)

Faal Kooperatif Sayısı:	9.933
Faal Kooperatif Kayıtlı Ortak Sayısı:	1.829.578
Birliklere Ortak Olan Faal Kooperatif Sayısı	1.658

olduğu görülmektedir.

Ülkemizde bütün illerde kooperatif bulunmaktadır. Bakanlığımız yetki alanında en fazla sayıda faal kooperatif bulunan il **Ankara**'dır. En fazla sayıda faal kooperatif bulunan ilk beş il şekil-1'de gösterilmektedir.

Şekil-1. En fazla sayıda faal kooperatif bulunan ilk beş il (Şubat 2025 itibarıyla)

Bakanlığımız görev alanında **2025 Şubat** ayında **52** kooperatif kurulmuştur. 2025 Şubat ayında **Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi** en fazla kurulan kooperatif türüdür.

Tablo-3. Bakanlığımız Görev Alanında En Çok Kurulan İlk Üç Kooperatifin Türlerine Göre Sayıları (Şubat 2025)

Ay	Kooperatif Türü	Sayı
Şubat	Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	14
	Gayrimenkul İşletme Kooperatifi	12
	İşletme Kooperatifi	6

Türkiye'de faaliyet gösteren kooperatif merkez birlikleri arasında en fazla ortak sayısına sahip merkez birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) olup, amacı "Esnaf ve sanatkarlara mesleki faaliyetleri için gerekli krediyi sağlamak veya kredi ve banka teminat mektubu almak üzere kefil olmak" olarak tanımlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda teşkil edilen Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK), ESKKK Birliklerine; bu birlikler ise TESKOMB'a ortaktır. Esnaf ve sanatkarlar, ortağı oldukları Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri kefaletiyle Türkiye Halk Bankası'ndan Hazine sübvansiyonlu kredi kullanabilmektedir. Hazine

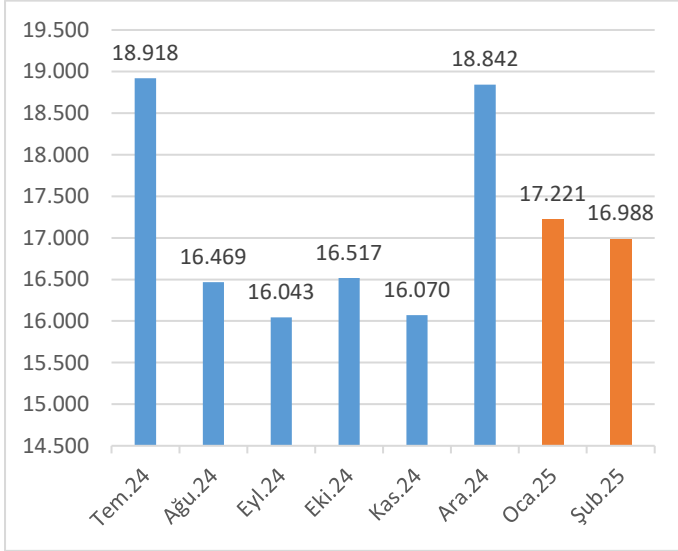

T.C. TİCARET BAKANLIĞI KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ ŞUBAT 2025

sübvansiyonlu Esnaf Kredileri, %50 faiz sübvansiyonlu krediler ve sıfır faizli krediler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

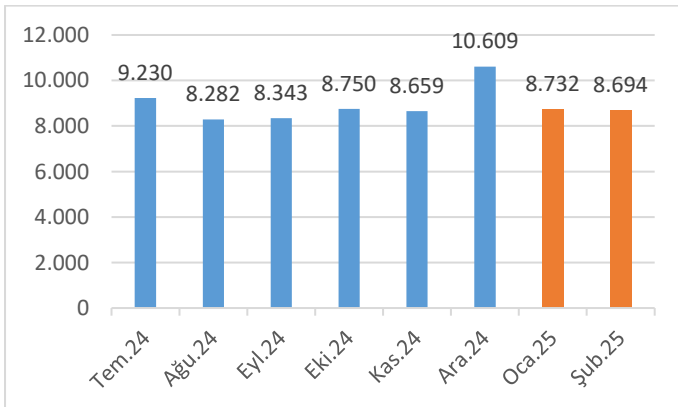
2002 yılında kullanılan kredi tutarı 151 milyon TL ve kredilerde bakiyesi bulunan esnaf ve sanatkâr sayısı 63.523 iken, 2024 yılı içerisinde Aralık ayı sonu itibariyle kullanılan 232.192 adet kredinin (%50 ve %100 faiz indirimli) toplam tutarı ülkemiz genelinde 114,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu kredilerin aylık bazda kullandırım adetleri Şekil-2’de gösterilmektedir.

Şekil-2. Aylık Bazda Kullandırım Adetleri

Şekil-3’de görüldüğü üzere, 2024 Temmuz – 2025 Şubat dönemi itibariyle ülkemiz genelinde toplam 62,6 milyar lira tutarında kredi (% 50 ve % 100 faiz indirimli) kullandırımı yapılmış durumdadır:

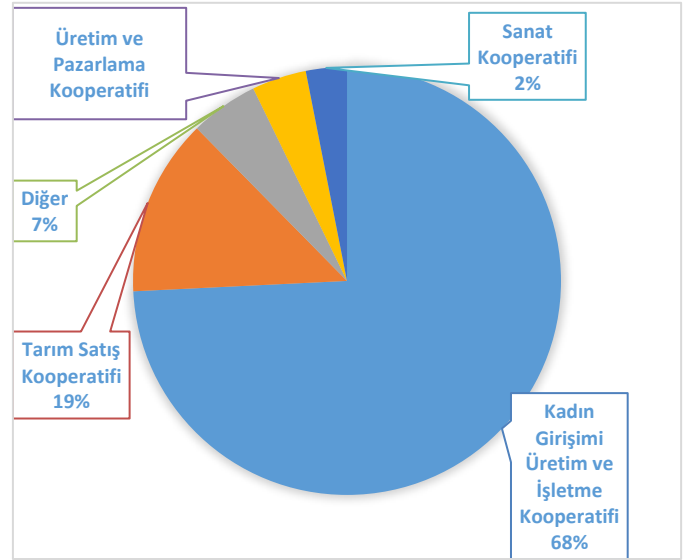
Şekil-3. Aylık Bazda Kullandırım Tutarları (Milyon TL)

KOOPDES kapsamında kooperatif ve üst kuruluşlarınca Bakanlığımıza sunulan 147 kooperatifin 166 projesine 34,2 milyon TL tutarında hibe desteği sağlanmasına yönelik Merkez Proje Komisyonu kararı alınmıştır.

2024 yılında en çok başvurusu onaylanan kooperatif türü, 113 başvuruyla Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri olmuştur. Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri, 2024 yılında KOOPDES desteklerinden faydalanmaya hak kazanan kooperatiflerin %68’ini oluşturmaktadır.

Şekil-4. KOOPDES Başvularının Kooperatif Türlerine Göre Dağılımı (2024)

Kooperatiflerin dış ticarete ilişkin veriler yıllar itibariyle incelenmiş ve ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilmiştir. 2019 yılında kooperatiflerce yapılan ihracatın toplam tutarı 61.171.751 \$ iken bu tutar 2023 yılı sonunda 95.189.420 \$’a ulaşmıştır. 2024 yılında ise kooperatiflerce gerçekleştirilen ihracatın toplam tutarı **96.538.666 \$** olarak gerçekleşmiştir (Dış ticarete ilişkin veriler Bakanlığımız **Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü**’nden alınmıştır). Kooperatifler tarafından gerçekleştirilen ihracat-ithalat tutarının yıllara göre değişimi Şekil-5’te ve ihracat-ithalat

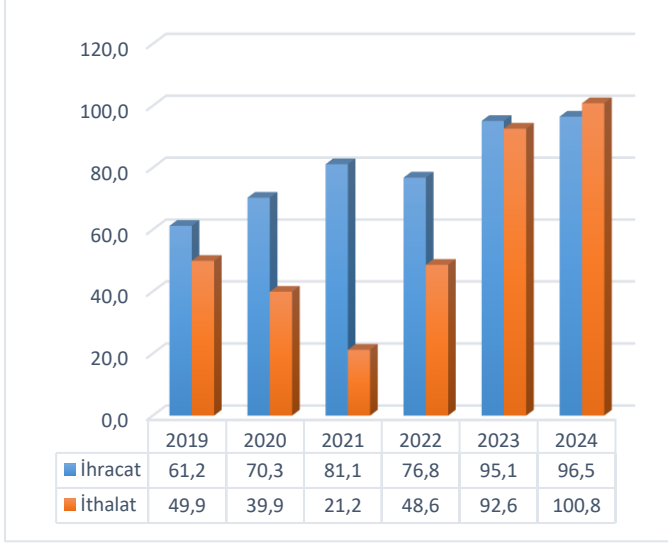
T.C. TİCARET BAKANLIĞI

KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ

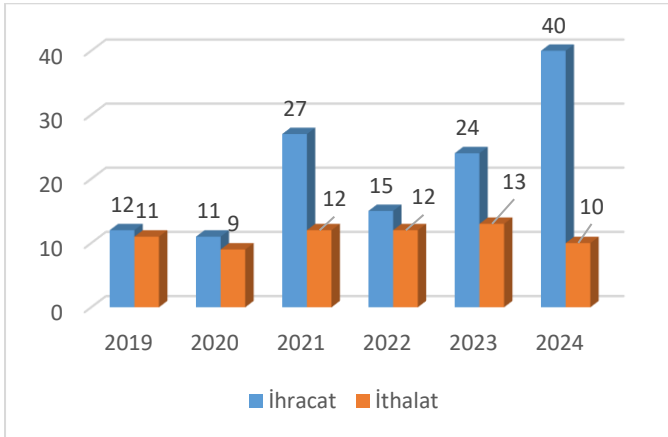
ŞUBAT 2025

yapan kooperatif sayısı yıllara göre şekil-6'da gösterilmektedir.

Şekil -5. Yıllara Göre Kooperatiflerce Gerçekleştirilen İhracat ve İthalat Tutarı(milyon \$) (2019-2024)

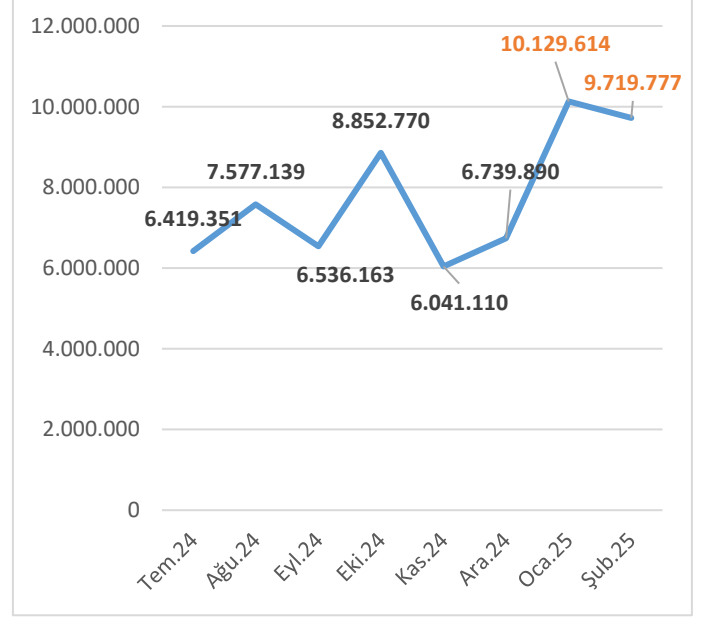

Şekil-6. Yıllara Göre İhracat-İthalat Yapan Kooperatif Sayısı (2019-2024)

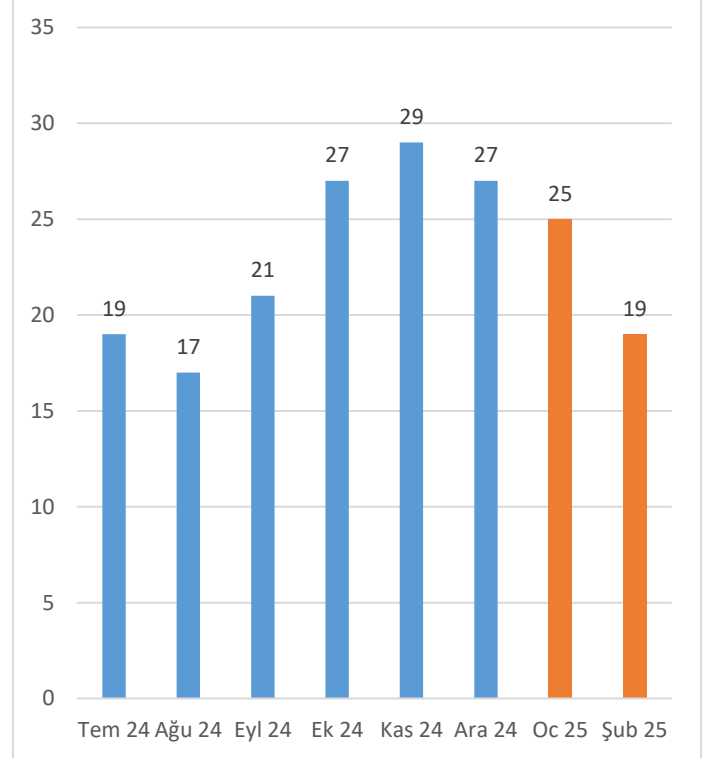

2025 yılında Şubat sonu itibarıyla kooperatiflerce gerçekleştirilen ihracatın toplam tutarı **19.849.391 \$** olmuştur. 2024 Temmuz - 2025 Şubat itibarıyla kooperatiflerce yapılan ihracat tutarları şekil-7'de, aylara göre ihracat yapan kooperatif sayıları ise şekil-8'de gösterilmektedir.

Şekil-7. Aylara Göre Kooperatiflerce Gerçekleştirilen İhracat Tutarı(\$) (Temmuz 2024- Şubat 2025)

Şekil-8. Aylara Göre İhracat Yapan Kooperatif Sayısı (Temmuz 2024- Şubat 2025)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ
ŞUBAT 2025

AÇIKLAMALAR

Bültende yer alan Kooperatif verileri “Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS)” ve Dış Ticaret verileri “Genel Ticaret Sistemi (GTS)” esas alınarak hazırlanmıştır.

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.